

4. Доносе локални акциони план заштите од буке у животnoj средини;
5. Врши надзор и контрола примене мера заштите од буке у животnoj средини;
- Проблем буке сагледа и угради у планове заштите од буке у животnoj средини у складу са стандардима (СРПС У.Ј6.205),
- При изградњи и техничком пријему објеката мале привреде и градске инфраструктуре обезбеде и испоштују утврђени стандарди из групе СРПС У.Ј6),

III

ОБРАДА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

1. Одређивање квалитета података и метода обраде података и извештаја
- Мерење нивоа буке у животnoj средини вршиће се према утврђеним стандардима у складу са Правилником о методама мерења буке, сагласно („Сл.гл. РС“ бр.72/10) и Уредбом о индикаторима буке, узнемиравања и ефеката буке у животnoj средини („Сл.гл. РС“ бр.75/10).
- Обрада, анализа података и извештаја резултата биће поверена овлашћеној организацији која поседује решење Министарства о испуњености услова за мерење буке у животnoj средини, у складу са Законом о заштити буке у животnoj средини и Правилником о условима које мора да испуњава организација за мерење буке, као и о организацији која се подноси уз захтев за овлашћења за мерење буке („Сл.гл. РС“ бр.72/10).

ИЗВЕШТАВАЊЕ

- Редовно извештавање
- Стручна организација биће упућена да израђује извештаје о резултатима мерења буке у животnoj средини у току периода.
- Извештај о резултатима мерења буке у животnoj средини у току периода биће описан у складу са важећим подзаконским актом.

IV

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Средства за спровођење Програм мерења нивоа буке у животnoj средини на територији општине Сурдулица за 2026. годину, финансираће се из средстава предвиђених Програмом коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине општине Сурдулица који се доноси посебно за сваку годину и других извора финансирања.

V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Овај Програм ступа на снагу даном доношења а објавиће се у „Службеном гласнику града Врања“.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА, дана 19.11.2025. године, број: 501- 52 /25-03

ПРЕДСЕДНИЦА

Александра Поповић, с.р.

841.

На основу члана 70. став 1. тачка 22., Статута општине Сурдулица („Сл.гл. Града Врања“ бр.7/19, члана .69. , 70. и 22. Закона о заштити животне средине („Сл.гл.РС“ бр.135/04 , 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18 95/18-др.закон и 94/24-де.закон), члана 5. Одлуке о приступању континуалној контроли и праћењу стања животне средине (мониторинг) на територији општине Сурдулица („Сл.гл.града Врања“ бр.5/10), Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Сл.гл.РС“, бр. 95/18,49/19,86/19-усклађ.дин.изн.,156/20-усклађ.дин.износ,15/21-доп.усклађених дин. Изн., 15/23-усклађ.дин.изн., 92/23,120/23-усклађени дин.изн., и 99/24-усклађ.дин. изн.), чл.15. Тачка 11. Одлуке о Општинском већу општине Сурдулица („Сл.гл.града Врања“ бр.5/10), члана 2. став 1. тачка 11. Пословника о раду Општинског већа општине Сурдулица („Сл.гл.Пчињског округа“ бр.34/08) Општинско веће општине Сурдулица на седници одржаној дана 19.11.2025_год, доноси

ПРОГРАМ

ПРАЋЕЊА КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА ЗА 2026. ГОДИНУ

деловањем матичне стене (геолошке подлоге), климе (макро, мезо и микроклиме) и живих биљака (биљак, животиња и микроорганизама). Убраја се у условно обновљиве ресурсе с обзиром на дуготрајне процес настанка и развоја. Земљиште се

одликује плодношћу, односно присуством супстанци (воде, минералних и органских материја, кисеоника) које су неопходне за раст и развиће биљака. Омогућујући примарну продукцију у терестричним екосистемима, земљиште обезбеђује око 90% хране за човечанство и представља услов опстанка живог света на земљи. Из тог разлога неопходно је одржавати његове функције и квалитет

о загађења земљишта долази из локализованих извора и дифузно – преко атмосферских и подземних вода. Локално загађење је загуљено у подручјима интензивне индустријске активности, неадекватних одлагашта отпада, као и на местима хемијских акцидента. Неодговарајуће одлагање и акцидентно испуштање токсичних и опасних материја, углавном услед пољопривредних и индустријских активности, води ка загађивању земљишта. Услед наведених активности земљишта могу бити у великој мери загађена тешким металима, који су токсични и не могу се разорити него само превести у облик који нису доступни организмима.

Једна од мера очувања квалитета земљишта је праћење присуства загађујућих материја, мапирање подручја оптерећених загађујућим материјама, а све у циљу предузимања адекватних мера заштите.

Локалитети узорковања и испитивања земљишта обухватају земљишта различите намене: подручја за рекреацију, околину осетљивих зона, као и подручја у близини индустријских објеката.

II ЦИЉ КОНТРОЛЕ

Земљиште је релативно стабилан систем и његових особина под утицајем природних фактора двијају се веома споро. Са друге стране, процесу привредног развоја, разним човечким деловањима утиче на његову деградацију. Као такво, земљиште захтева посебну и сталну бригу.

Праћење квалитета земљишта неопходно је у циљу очувања овог природног ресурса и производње здравствено безбедне хране. Једна од мера заштите и очувања земљишта је спровођење мониторинга, што представља трајно праћење садржаја опасних и штетних материја у земљишту и материја које чине плодност земљишта.

III ОБИМ КОНТРОЛЕ И ЛОКАЦИЈЕ

Програм праћења квалитета земљишта обухвата узорковање и анализирање пољопривредног земљишта (у близини индустријске зоне, депоније и фреквентних саобраћајница и локалитети под баштенском и њивском производњом поврћа) и земљишта у урбаним зонама (у близини индустријске зоне, депоније у зони санитарне заштите изворишта водовода, у оквиру комуналне средине - у зони рекреативних, парковских површина, дечијих игралишта, здравствених објеката. Предвиђено је укупно 11 мерних места.

Број и распоред локалитета и положај мерних места мора бити приказан Gauss-Kriggerovim координатама у складу са Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма ("Службени гласник Републике Србије", број 88/2010).

Узорковање земљишта на територији општине Сурдулица за 2026. године извршиће се на следећим локацијама:

1. Двориште градског парка Сурдулица,
2. Земљиште поред кеја реке Романовске, близу старог гробља
3. Земљиште у центру града Сурдулица,
4. Пољопривредно земљиште школе «Јосиф Панчић» Бело Поље Сурдулица,
5. Зелене површине дечије обданиште „Наша Радост“ Сурдулице,
6. Земљиште- код новог гробља Сурдулица,
7. Земљиште-код градске депоније у селу Загужање
8. Земљиште-дивља депонија Масурица,
9. Земљиште-дивља депонија Алакинце
10. Земљиште- дивља депонија Биновце,
11. Земљиште-дивља депонија Сурдулица мз. Санаторска долина,

Испитивање контроле плодности земљишта из локалних мрежа на подручју општине Сурдулица, а њихово праћење је дефинисано Правилником о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл.гл. РС“, бр. 102/20), а све у складу са Правилником о садржини и начину вођења Катастра контаминираних локација, врсти, садржини, обрасцима, начину и роковима достављања

IV

ПАРАМЕТРИ КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА
ЗЕМЉИШТА

Индикатори за оцену ризика од деградације земљишта оцењују се на основу општих елемената за оцену ризика од деградације датих у Прилогу Уредбе о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма ("Службени гласник Републике Србије", број 88/2010).

Граничне и ремедијационе вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију земљишта дефинисане су у Прилогу 3. Уредбе из става 1.

Узорцима земљишта испитиваће се:

Узорковање и анализа земљишта у којима ће се испитивати:

- pH вредност (у води),
- садржај влаге (%),
- органска материја (губитак жарењем на 500°C у %),
- садржај метала (у mg/kg) (Берилијум (Be), Кадмијум (Cd), Кобалт (Co), Крмијум (K), олово (Pb), кадмијум (Cd), цинк (Zn), бакар (Cu), талијум (Tl), сребро (Ag), Никл (Ni), жива (Hg), хром (Cr), арсен (As), молибден (Mo), антимон (Sb), ванадијум (V)),
- садржај глине (%) (честице мање од 2 μm),
- Полициклични ароматични угљоводоници (у mg/kg) - (нафтаген, аценафтаген, аценафтен, флуантрен, флуорен, антрацен, флуорантен, пирен, бензо(а)антрацен, кризен, бензо(б)флуорантен, бензо(к)флуорантен, бензо(а)пирен; индено(1,2,3-с,д) пирен, дибензо(а,х)антрацен; бензо(г,х,и) перилен),
- Укупни ПАХ,
- Гестициди (у μg/kg) DDE/DDD/DDT укупни лиздан, алдрин, ендрин, диелдрин, хексахлороциклохексан HCH (α, β и γ), хексахлор, алахлор, хексахлорбензол, тетрафлуралин, дихлорбензил,
- Глихлоровани бифенили укупни (PCB) (у mg/kg) PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180,
- Метил-терц-бутил етар (МТБЕ)

На основу испитивања узорка земљишта из одређених локалитета предвиђених Програмом и добијени резултатима направиће се закључци у погледу стања земљишта.

Подаци добијени реализацијом Програма 842.

V

ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА МЕРЕЊА

Овлашћена организација је у обавези да приликом достављања извештаја прикаже листу метода и стандарда који се користе за узорковање земљишта, анализу узорка и обраду података, као и оцењивање вредности концентрација.

Резултати ће бити приказани табеларно, графички и текстуално објашњени, са закључком о стању на локацијама које су утврђене Програмом и евентуалном препоруком за израду ремедијационих програма у случају регистрација ремедијационих вредности концентрација опасних и штетних материја или вредности које указују на значајну контаминацију земљишта. Тумачење резултата испитивања вршиће се у складу са важећом законском регулативом.

VI

МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма праћења квалитета земљишта на територији општине Сурдулица за 2026. годину обухвата две фазе:

I фаза – Доношење Програма праћења квалитета земљишта на територији општине Сурдулица за 2026. годину, од стране Општинског већа општине Сурдулица;

II фаза – Избор овлашћене стручне организације за реализацију Програма и потписивање уговора.

III фаза – Реализација Програма од стране изабране овлашћене стручне организације

VII

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Мониторинг земљишта на мерним местима одређеним овим Програмом, финансираће се из средстава предвиђених Програмом коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине општине Сурдулица који се доноси посебно за сваку годину.

VIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Програм ступа на снагу даном доношења а објавиће се у „Службеном гласнику града Врања“. ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА, дана 19.11.2025. године, број: 501- 54 /25-03

ПРЕДСЕДНИЦА

Александра Поповић, с.р.

заштити животне средине („Сл.гл.РС“ бр.135/04 , 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 5/18, 95/18-др.закон и 94/24-др.закон), члана 5. Одлуке о приступању континуалној контроли и праћењу стања животне средине (мониторинг) на територији општине Сурдулица („Сл.гл.града Врања“ бр.5/10), Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Сл.гл.РС“, бр. 95/18,49/19,86/19-у.склађ.дин.изн.,156/20-у.склађ.дин.износ,15/21-доп.у.склађ.дин.изн., 15/23-у.склађ.дин.изн., 92/23,10/23-у.склађени дин.изн., и 99/24-у.склађ.ин. изн.), чл.15. Тачка 11. Одлуке о Општинском већу општине Сурдулица („Сл.гл.града Врања“ бр.5/10), члана 2. став 1. тачка 11. Појмовника о раду Општинског већа општине Сурдулица („Сл.гл.Пчињског округа“ бр.34/08) Општинско веће општине Сурдулица на седници одржанј дана 19.11.2025.године, доноси

ПРОГРАМ

ПРАЋЕЊА КВАЛИТЕТА ПОВРШИНСКИХ И ОТПАДНИХ ВОДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА ЗА 2026. ГОДИНУ

I

ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Програм праћења и контрола квалитета вода на територији општине Сурдулица спроводи се ради оценовања квалитета вода, а у циљу заштите здравља становништва, као и сагледавања ефеката предузетих мера за смањење степена загађености вода и утицаја загађивача на њихов квалитет на основу чега се процењује утицај и ризик коришћења вода на здравље корисника, а уједно представљају и један од индикатора стања животне средине. Загађење вода и проблеми везани за ограничене могућности коришћења природних ресурса, захтевају унапређивање контроле испуштања отпадних вода, посебно индустријских, њиховог квалитета, количине и улива.

Евакуација отпадних вода врши се испуштањем у речне токове, у градске канализационе системе, у септичке јаме или се може користити за пољопривредне потребе. У карактеристике отпадних вода спадају њихова количина и квалитет, опасност од штетних материја за живи свет и човека, утицај на коришћење и одлагање отпадног муља на градско постројење за пречишћавање отпадних вода као и проблем који могу настати због дисконтинуираног улива отпадних вода у реципијентс.

вода река на територији општине Сурдулица и то: Врле и Романовске реке.

II

ЦИЉ ПРОГРАМА

Циљ спровођења Програма је заштита вода и подразумева скуп мера и активности којима се квалитет површинских вода штити и унапређује ради:

- 1) очувања живота и здравља људи;
- 2) смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода;
- 3) обезбеђења нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене и
- 4) заштите водних и приобалних екосистема и постизања стандарда квалитета животне средине у складу са прописом којим се уређује заштита животне средине и циљеви животне средине.

Контрола квалитета отпадних вода на територији општине Сурдулица вршиће се у складу са важећим законским и другим прописима, ради испитивања квалитета отпадних вода која потичу из индустријских објеката у индустријској зони, као и испитивање отпадних вода из постројење за пречишћавање отпадних вода. Отпадне воде које испуштају индустријски објекти, представљају најбитније факторе који негативно утичу на стање квалитета површинских вода. Ако се настави постојећи тренд загађивања вода озбиљан ће бити проблем коришћења неких водених ресурса због потенцијалне могућности уградње загађења у ланац исхране. Да би се оно решило мора се реализовати заштита вода изградњом нових постројења за пречишћавање и постизање максималног ефекта пречишћавања код постојећих. Поред, тога мора се постићи максимална технолошка дисциплина у циљу смањења загађења у отпадним водама.

Река Врла је најзначајнија река на територији општине Сурдулица. Неконтролисано испуштање отпадних вода без претходне прераде проузрокује загађење овог водотока. У реци врла се уливају отпадне воде из индустрије као и отпадне воде сеоских насеља без претходног пречишћавања. Те стим река Врла и њене притоке су угрожене отпадним водама различитог порекла и састава која све чешће губи своје природне карактеристике. Моћ самопречишћавања реке услед толиког оптерећења отпадним материјалом полако опада, деградира се њен квалитет, те се она временом не може користити за одређене сврхе за које се раније користила.